

INFORMACE

k vnitřnímu oznamovacímu systému Okresního soudu v Českých Budějovicích pro oznamování protiprávního jednání a ochranu těchto oznamovatelů (whistleblowing)

Hlavním cílem ochrany oznamovatelů je umožnit odhalovat protiprávní jednání odehrávající se na pracovišti Okresního soudu v Českých Budějovicích (dále jen „Okresní soud“) nebo při výkonu pracovní (či jiné obdobné) činnosti, o kterých zaměstnanci a osoby v podobném postavení za normálních okolností zaměstnavatele nebo příslušné státní orgány neinformují, a to zejména ze strachu ze ztráty zaměstnání či jiného postihu. Může se však jednat i o oznámení jiného protiprávního jednání, které s činností zaměstnavatele nesouvisí, nicméně oznamovatel se o něm dozvěděl v souvislosti s prací.

Právní úprava ochrany oznamovatelů vychází ze směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „Směrnice“) a zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen „Zákon“).

Oznamující osobou (whistleblowerem) může být každá fyzická osoba, která oznámí nebo uveřejní informace o porušení, jež získala v souvislosti s činnostmi souvisejícími s prací. Takovou osobou může být soudce nebo zaměstnanec (i bývalý) Okresního soudu, dodavatel, který je (byl) s Okresním soudem ve smluvním vztahu nebo jeho zaměstnanci, stážista, osoba ucházející se o zaměstnání u Okresního soudu.

Nejčastějšími oblastmi předmětu oznámení whistleblowerů lze považovat jednání mající znaky trestného činu, znaky přestupku se sazbou pokuty s horní hranicí alespoň 100 000 Kč dle § 2 odst. 1 Zákona a týkající se např. oblasti veřejných zakázek, ochrany soukromí a osobních údajů, bezpečnosti sítí a informačních systémů, ochrany životního prostředí, veřejného zdraví, porušení finančních zájmů Evropské unie. Kompletní výčet zájmových oblastí je uveden v čl. 2 Směrnice.

Druh informací, které může whistleblower Okresnímu soudu oznámit, aby získal statut oznamovatele a zajistil si tak příslušnou ochranu:

Jedná se o informace o důvodných podezřeních, o skutečných či možných porušení předpisů, k nimž došlo nebo dojde u Okresního soudu nebo o pokusech taková porušení utajit.

Důvody, které vedou whistleblowera k oznámení, nejsou podstatné pro rozhodnutí o poskytnutí ochrany jeho osoby, není však možné podávat informace úmyslně a vědomě nesprávné či zavádějící. Dle čl. 23 Směrnice stanoví členský stát přiměřené, účinné a odrazující sankce vůči osobám, u kterých je prokázáno, že v oznámení došlo k vědomě a nepravdivě uvedeným informacím. Členský stát též učiní opatření k náhradě újmy vzniklé s nepravdivým oznámením v souladu s vnitrostátním právem.

Druh informací, které whistleblower Okresnímu soudu oznámit nemůže:

- informace, které mohou bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky nebo informace o činnosti zpravodajských služeb,
- informace, které mohou ohrozit probíhající trestní řízení, informace podléhající ochraně podle zákona o krizovém řízení nebo ochraně utajovaných skutečností.

Při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti v souvislosti s výkonem funkce notáře, notářského kandidáta a notářského koncipienta, státního zástupce, asistenta státního zástupce a právního čekatele, advokáta a advokátního koncipienta, soudního exekutora, exekutorského kandidáta a exekutorského koncipienta, soudce, soudce Ústavního soudu, asistenta soudce a justičního kandidáta, zaměstnance notáře, soudního exekutora, advokáta a zaměstnance společnosti, prostřednictvím které advokát vykonává advokacii jako společník podle zákona upravujícího výkon advokacie, nebo obdobné zahraniční společnosti, nebo další osoby, která se v rámci takové společnosti podílí na poskytování právních služeb.

Při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti v souvislosti s poskytováním právní pomoci v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci.

Při oznamování informací nesmí dojít k porušení mlčenlivosti v souvislosti s poskytováním zdravotních služeb.

Pokud v podaném oznámení bude prokazatelné, že takové oznámení věcně nespadá do oblastí oznamování dle Směrnice, bude s takovým oznámením naloženo v odpovídajícím právním režimu.

Formy oznámení o porušení předpisů:

Oznámení může whistleblower podat jak písemně, tak ústně, a to **příslušné osobě**, kterou je pro Okresní soud paní **Jitka Petráková** (zástup **Mgr. Marie Adesina**). Okresní soud doporučuje prioritně využít speciálně zřízenou e-mailovou adresu pro přijímání oznámení, a to **whistleblowing@osoud.cbu.justice.cz**. Tento způsob podání zajišťuje oznamovateli nejvyšší míru důvěrnosti, neboť do ní má přístup jen osoba pověřená vedením této agendy a podání lze navíc učinit kdykoliv. Oznámení v listinné podobě lze podat prostřednictvím podatelny Okresního soudu v Českých Budějovicích, a to v pondělí až čtvrtek v době od 8:00 - 11:00 hod. a 12:00 - 15:00 hod. a v pátek 8:00 - 11:00 hod. a 12:00 - 14:00 hod. Takové podání ovšem musí být v řádně zalepené obálce opatřené nápisem „**K RUKÁM JITKY PETRÁKOVÉ – NEOTVÍRAT**“. Při nesplnění podmínky nelze zcela garantovat utajení totožnosti oznamovatele nebo důvěrnost sdělovaných informací.

Ústní oznámení se činí přímo v budově Okresního soudu v Českých Budějovicích – Lidická třída 98/20 v kanceláři č. 228 v pracovní dny (mezi 7.00 – 14.00 hod.). O ústním oznámení je pořizován zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis ze schůzky zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.

Telefonické oznámení lze učinit na tel. č.: + 420 386 112 190. Příchozí telefonický hovor bude zaznamenáván, nebo o takto podaném oznámení bude sepsán zápis a oznamovateli musí být nabídnuta možnost zápis hovoru zkontrolovat, opravit a odsouhlasit svým podpisem.

Oznámení obsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle věty první, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je příslušné osobě známa.

Další možnosti oznámení týkající se Okresního soudu:

- **Ministerstvo spravedlnosti ČR** zřídilo tzv. „externí oznamovací systém“;
- kontaktní údaje - Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, PSČ 128 10, e-mail: oznamovatel@msp.justice.cz, tel.: + 420 221 997 840. Informace, zda jsou telefonní hovory zaznamenávány, není v současné době známa;

- odkaz na příslušnou webovou stránku: <https://oznamovatel.justice.cz/chci-podat-oznameni/>

Postup Příslušné osoby po podání oznámení:

- ve lhůtě do **7 dnů** od přijetí oznámení je whistleblowerovi potvrzeno přijetí oznámení, pokud ve svém oznámení výslovně nesdělí, že na potvrzení přijetí netrvá;
- skutečnosti uvedené v oznámení jsou prověřovány formou interního šetření. Whistleblower může být požádán o objasnění sdělených informací nebo o poskytnutí dodatečných informací;
- nejpozději do **30 dnů** od podání oznámení se whistleblowerovi zasílá vyrozumění s výsledkem šetření, a to zpravidla prostřednictvím toho informačního kanálu, který si whistleblower zvolil ke komunikaci s Okresním soudem nebo jej uvedl v ústním oznámení. Ve složitých případech lze lhůtu prodloužit o dalších 30 dnů, maximálně dvakrát.

Prostředky nápravy a ochranné postupy proti odvetným opatřením:

Proti whistleblowerovi nebudou přijímána odvetná opatření. Pokud by byl porušen zákaz a došlo k postížení whistleblowera odvetnými opatřeními, pak má k dispozici prostředky nápravy (viz čl. 19 – 24 Směrnice).

Zpracování osobních údajů obsažených v oznámení Okresního soudu a způsob zachování režimu důvěrnosti:

- bližší informace o zpracování osobních údajů Okresním soudem jsou uveřejněny na webových stránkách Okresního soudu, důvěrnost informací je zajištěna zavedením vnitřního oznamovacího systému, kde oznámení zpracovává výhradně jedna osoba. Listinné dokumenty související s touto agendou jsou proti vniknutí zabezpečeny mechanickými prostředky. Elektronická komunikace prostřednictvím e-mailové adresy whistleblowing@osoud.cbu.justice.cz je zabezpečena a přístup do ní má výhradně příslušná osoba.

Okresní soud ve smyslu čl. 13 písm. g) Směrnice prohlašuje, že whistleblower nenese za své oznámení nebo uveřejnění žádnou odpovědnost, avšak jen v případě, že měl oprávněné důvody se domnívat, že jím oznamované záležitosti jsou pravdivé, spadají do oblasti působnosti Směrnice a oznámení nebo zveřejnění takových informací bylo nezbytné pro odhalení porušení podle Směrnice. Není poskytována ochrana osobám před zlovolnými, neopodstatněnými či zneužívajícími oznámeními.

Další informace k ochraně oznamovatelů lze najít na tomto specializovaném webu: <https://oznamovatel.justice.cz/>